

STYRETS ÅRSMELDING

for perioden fra 9. mars 2013 til 22. mars 2014

1	Foreningens organer og representasjon	
1.1	Medlemmer	side 8
1.2	Styre, råd, komiteer og utvalg	side 9
1.3	Representasjon og kontaktpersoner i samarbeidsorganer	side 10
1.4	Representasjon i organisasjoner	
1.5	Representasjon i offentlige organer og utvalg	side 11
1.6	Annen representasjon og deltakelse	
2	Gjennomføring av handlingsplanen 2013–2014	
2.1	Fagpolitisk	side 13
2.2	Synliggjøring og profilering	side 16
2.3	Faglig arbeid	side 19
2.4	Internasjonalt arbeid	side 21
2.5	Annet	side 23
3	Øvrig foreningsaktivitet	
3.1	Styre og administrasjon	side 24
3.2	Årsmøtet 2013	
3.3	Hieronymus-feiringen	
3.4	Julemøtet	
3.5	Medlemsinformasjon og medlemsassistanse	side 25
3.6	Høringer	
3.7	Priser og utmerkelse	
3.8	Støtte til ulike formål i perioden	
3.9	Økonomi	side 26
4	Stipender og økonomisk støtte	
4.1	Norsk Oversetterforenings stipender	side 27
4.2	Statens kunstnerstipender	side 29
5	Rettighetsorganisasjonene	
5.1	Kopinor	side 30
5.2	Norwaco	

1. FORENINGENS ORGANER OG REPRESENTASJON

Norsk Oversetterforening er en medlemsorganisasjon og fagforening for norske skjønnlitterære oversettere. Sekretariatet ligger i Oslo. Foreningen er en ideell organisasjon. Foreningens hovedinntekt er bibliotekvederlaget.

1.1 Medlemmer

NO har 322 medlemmer per 12. februar 2014.

Syv medlemmer er gått bort siste år:

Ragnar Aschim, Jon Bing, Tone Bull, Per S. Paulsen, Anne-Marie Smith, Elisabeth Thams og Kristian Østberg.

Foreningen har sju æresmedlemmer:

Bente Christensen, Aud Greiff, Birger Huse, Morten W. Krogstad, Mimi Omdahl, Eva Skodvin og Leo Strøm.

Foreningen har fått 14 nye medlemmer:

Morten Abildsnes, Gunstein Bakke, Agnes Banach, Johanne Fronth-Nygren, John Grande, Ina Bakke Kickstat, Seán Kinsella, Jo Kværne, Aleksander Melli, Rune R. Moen, Irene Peroni, Iryna Sabor, Hans H. Skei og Banu Gûrsaler Syvertsen.

Gjeninnmeldt:

Finn Øglænd.

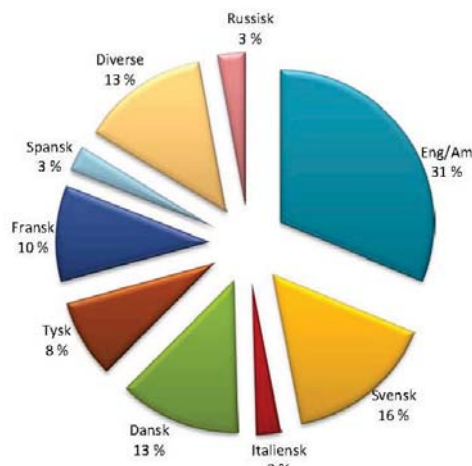
Gjennomsnittsalderen er 62,1 år per 12.2.2014.

Det er 52,2 % kvinner og 47,8 % menn.

I 2004 var andelen menn 52,4 %.

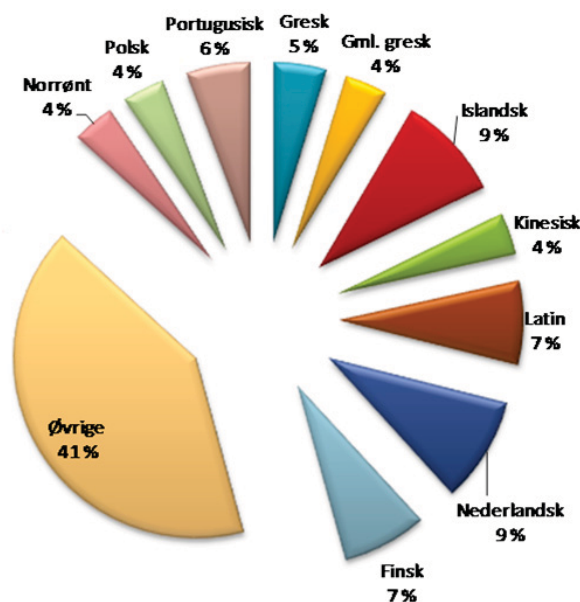
120 medlemmer rapporterte om produksjon i 2013, og gjennomsnittsalderen på disse er 55,3 år.

I 2014 fyller eldste medlem 97 år og yngste medlem 32 år.

Ifølge foreningens register oversetter medlemmene per i dag fra 47 språk, de fleste fra mer enn ett. Språkfordelingen går frem av figuren over.

Diversegruppen fordeler seg som i figuren under, der *øvrige* representerer 30 språk med tre eller færre oversettere per språk.

I tillegg er tolv medlemmer oversettere fra norsk til: bosnisk, bulgarsk, engelsk, hindi, koreansk, italiensk, samisk, slovakisk, tyrkisk, ukrainsk og ungarsk.

28 medlemmer oppgir oversettelser til nynorsk.

1.2 Styre, råd, komiteer og utvalg

Styre

Leder	Cecilie Winger
Nestleder	Thomas Lundbo
Medlemmer	Nina Aspen Halfdan W. Freihow (-11.12.13) Magne Tørring Kirsti Vogt Benedicta Windt-Val (-11.12.13) Agnete Øye

Forhandlingsutvalg

Cecilie Winger
Thomas Lundbo
Vigdis Lian (-8.11.13)
Ika Kaminka (5.2.14-)

Faglig råd

Leder	Tommy Watz
Nestleder	Inger Gjelsvik
Medlemmer	Einar Blomgren Bodil Engen Jørn Roeim Nina Zandjani
Styrets rep.	Agnete Øye
Varamedlemmer til stipendkomiteen	Ragnhild Eikli Alf B. Glad

Bastiankomiteer

Voksne Medlemmer	Aase Gjerdrum Johann Grip Bård Kranstad
Varamedlemmer	Per Kristian Gudmundsen Eve-Marie Lund

Barn og ungdom Medlemmer

Kyrre Haugen Bakke
Dorthe Erichsen
Kristina Solum
Dagfinn Foldøy
Carina Westberg

Valgkomité

Medlemmer	Ingrid Haug 2012-14 Tom Lotherington 2013-14 Fartein Døyle Jonassen 2013-15
Varamedlem	Bente Christensen 2013-14

Seminarkomité

Leder	Morten Hansen
Medlemmer	Nina Aspen Gøril Eldøen Hilde Rød-Larsen Hilde Sveinsson
Fra administrasjonen	

Diplomiatet

Erik Krogstad
Ika Kaminka
Merete Alfsen

Oversettertreffkomité

Tone Formo
Bård Kranstad
Hilde Lyng

NOTTU

Norsk Oversetterforenings trend- og teknologiutvalg	Morten Hansen Stian Omland Magne Tørring
--	--

Administrasjon

Generalsekretær	Vigdis Lian (-8.11.13)
Foreningssekretær	Hilde Sveinsson
Kontorsekretær	Berit Aas

1.3 Representasjon og kontaktpersoner i samarbeidsorganer

NFOF – Norsk Forfatter- og Oversetterfond	
Nestleder	Cecilie Winger
Varamedlem	Vigdis Lian (-8.11.2013)
SOS – Skribentorganisasjonenes Samarbeidsutvalg	Cecilie Winger
	Vigdis Lian (-8.11.2013)
NFOR – Nordisk Forfatter- og Oversetterråd	Cecilie Winger
Bokklubbenes skjønnlitterære oversetterfond	Bjørn Herrman
BWC – Baltic Writers' Council	
Styremedlem	Tor Tveite (-juni 2013)
BCWT – Baltic Centre for Writers and Translators	
Styremedlem	Tor Tveite (-juni 2013)
CEATL – Conseil Européen des Associations de Traducteurs Littéraires	Thomas Lundbo
EWC – European Writers' Council	Cecilie Winger
TSWTC – Three Seas Writer's and Translator's Centre	Magne Tøring
	Tor Tveite (vara)

1.4 Representasjon i organisasjoner

Kopinor	
For de fire skjønnlitterære organisasjonene:	
I hovedstyret	Anne Oterholm (DnF)
I fordelingsstyret	Vigdis Lian (varamedlem -8.11.2013)
	Mette Møller (NFOF)
For Norsk Oversetterforening	
I representantskapet	Cecilie Winger
	Thomas Lundbo (varamedlem)
Norwaco	
For de fire skjønnlitterære organisasjonene:	
I styret	Pål Giørtz (NDF, varamedlem)
Bibliotekvederlagsforhandlinger	
For de fire skjønnlitterære organisasjonene:	
I forhandlingsutvalget	Mette Møller (DnF)
	Vigdis Lian (-8.11.13)
Foreningen !les	
I styret	Vigdis Lian, varamedlem (-8.11.13)
	Cecilie Winger, varamedlem (8.11.13 -)

1.5 Representasjon i offentlige organer og utvalg

Norsk kulturråd

I vurderingskomiteen for innkjøpsordningen for oversatt
skjønnlitteratur
I drøftingsutvalget for innkjøpsordningene for skjønnlitteratur

Steinar Lone
Tone Formo (varamedlem)
Vigdis Lian (- 8.11.213)
Cecilie Winger (8.11.213 -)

Fond for lyd og bilde

I styret
I tekstutvalget

Lene Therese Teigen (NDF)
Ellisiv Lindkvist (SOS)
Finn Iunker (varamedlem, SOS)

1.6 Annen representasjon og deltakelse

Oversatte dager, Programkomiteen
Oslo 28.2.–2.3.13

Inger Sverreson Holmes – NFF, leder
Iris Alice Vigerust Furu – NFF
Stein Gabrielsen – NFF
Vigdis Lian – NO
Thomas Lundbo – NO
Hege Mehren – NFF
Carina Westberg – NO
Cecilie Winger – NO

FIT, *Styremøte*
Oslo 1.–3.3.13

Vigdis Lian
Thomas Lundbo
Hilde Sveinsson
Berit Aas

BWC, *generalforsamling*
Visby 1.–2.3.13

Tor Tveite

Ungdommens kritikerpris, *utdeling*
Oslo, 7.3.2013

Vigdis Lian

Kritikerprisen for beste oversettelse, *utdeling*
Oslo, 7.3.13

Cecilie Winger

NDF, *årsmøte*
Oslo 16.3.13

Magne Tørring

NFF, *årsmøte*
Oslo 16.–17.3.13

Vigdis Lian

Kulturdepartementets barne- og ungdomspris
Oslo, 20.3.13
Norsk kritikerlag, *årsmøte*
Oslo 6.4.13

Cecilie Winger

NBU, *årsmøte*
Leangkollen 13.–14.4.13

Cecilie Winger

CEATL, *generalforsamling*
Wien 24.–27.4.13

Thomas Lundbo

Norsk forfattersentrum, <i>årsmøte</i> Oslo 20.4.2013	Magne Tørring
NAViO, <i>årsmøte</i> Oslo 27.4.13	Vigdis Lian
TSWTC, <i>generalforsamling</i> Rhodos, 12.–15.5.13	Vigdis Lian
NFOR, <i>generalforsamling</i> København 21.–22.5.13	Vigdis Lian Hilde Sveinsson Kirsti Vogt Cecilie Winger
Norsk Litteraturfestival Lillehammer, 28.5.–2.6.13	Karin Gundersen Knut Johansen Håvard Rem Cecilie Winger Nina Zandjani
Ny norsk-seminar, <i>Si det på norsk</i> Lillehammer, 30.5.–1.6.13	Nina Zandjani Magne Tørring Berit Aas
Bjørnsonfestivalen Molde 28.8.–1.9.13	Merete Alfsen Agnes Banach Astrid Nordang
Oslo Poesifestival, <i>workshop</i> Oslo 29.8.–1.9.13	Tom Lotherington Thomas Lundbo Jan Jacob Tønseth
Letterstedtska föreningen, <i>seminar</i> Stockholm 18.–19.10.13	Einar Blomgren
Norsk barnebokinstitut, <i>Nordisk barnebokseminar</i> Oslo 29.–30.10.13	Vigdis Lian
Gyldendal, <i>Antikkens litteratur</i> Oslo 31.10.13	Hilde Sveinsson Cecilie Winger
Språkdagen Oslo 12.11.13	Hilde Sveinsson
NFF, <i>oversetterseminar</i> Oslo 16.–17.11.13	Cecilie Winger
Brageprisen Oslo 19.11.13	Hilde Sveinsson Cecilie Winger
Lobbykurs med Trine Skei Grande Oslo 27.1.2014	Magne Tørring Cecilie Winger
Bergen Offentlige Bibliotek, <i>Se og les-konferansen</i> Bergen 3.-5.2.2014	Hege Mehren Stian Omland Hedda Vormeland Cecilie Winger

2. GJENNOMFØRING AV HANDLINGSPLANEN 2012–2013

2.1 Fagpolitisk – NO vil forsvare oversetternes rettigheter ved å:

2.1.1 – følge opp arbeidet med å bedre frilansernes kår når det gjelder skatt, pensjon og syketrygd

NO driver sitt arbeid på dette feltet primært gjennom Kunstnernettverket, som arbeider aktivt for å bedre kunstnerens sosiale levekår, velferdsordninger og skatte- og trygderettigheter. I september 2013 kom det i stand et møte på arbeidsministerens kontor, med statssekretæren og ansatte fra pensjonsavdelingen og velferdspolitisk avdeling til stede. NO var også representert ved nestleder Thomas Lundbo. Møtet ble en anledning til å informere myndighetene om de problemene kunstnere, som ofte har blandet og ujevn inntekt, støter på i møtet med et skatte- og trygdesystem som i liten grad er tilpasset med deres virkelighet. Et forhold som særlig ble diskutert, var folketrygdlovens paragraf 8-42 som medfører at alle som har næringsinntekt behandles som næringsdrivende. Uten å kunne gi løfter viste departementet vilje til å se på tiltak som kan gjøre arbeidssituasjonen for kunstnere enklere og bedre.

2.1.2 – ivareta oversetternes interesser i forbindelse med den bebudede Bokloven

I 2013 ble Bokloven vedtatt i Stortinget, og i juni sendte NO sitt høringssvar til Kulturdepartementet. Det ble poengtert at loven måtte sikre en bærekraftig kunstnerpolitikk, med særlig vekt på trygdeordninger for frilansere. Indeksregulering av de statlige stipendene og samt den skjeve utviklingen i antall statlige stipender til oversetterne ble vektlagt. I tillegg ble viktigheten av å styrke innkjøpsordningen påpekt, samt opprettelsen av en egen innkjøpsordning for skolebibliotek, og å avskaffe moms på e-bøker. NO understreket også at en boklov må inneholde bestemmelser om avanseregulering. Dette ansees som svært viktig for overlevelsen til små og mellomstore forlag som ikke eier egne bokhandler. Mange av disse forla-

gene har oversatt skjønnlitteratur som en betydelig del av utgivelsesprofilen, og er derfor viktige arbeidsgivere for skjønnlitterære oversettere i Norge.

Den nye regjeringen som tiltrådte etter stortingsvalget, valgte å forkaste loven. Kulturministeren har uttrykt ønske om at dagens ordning med bransjeavtale videreføres. Dagens bransjeavtale mellom Forleggerforeningen og Bokhandlerforeningen utløper ved utgangen av 2014.

2.1.3 – kreve vederlag og eventuell oppreisning ved urettmessig utnyttelse

Medlemshenvendelsene har også i denne perioden vært knyttet til manglende navneangivelse, ofte i forbindelse med annonsering. Det har også vært noen tilfeller der e-bok er blitt utgitt uten at oversetter først er blitt kontaktet. De fleste sakene er blitt løst i minnelighet mellom oversetter og forlag. NO har i perioden minnet medlemmene om at det er viktig å benytte normalkontrakten, som er utviklet for å sikre alle rettigheter på begge sider av bordet.

2.1.4 – følge med i den teknologiske utviklingen og i de organisatoriske og praktiske endringene i bokbransjen

Året har vært preget av at bokbransjen har avventet utfallet av Bokloven. Loven ble vedtatt før sommeren og siden omgjort av den nye regjeringen etter valget. Den nye kulturministeren har uttalt et ønske om at ordningen med bransjeavtale (Bokavtalen) og fastpris videreføres, men dette vil avhenge av forhandlingene mellom Forleggerforeningen og Bokhandlerforeningen når dagens bransjeavtale løper ut i slutten av 2014.

På e-bokfronten melder forlagene at salget har flatet ut etter en periode med vekst. Selv om de store forlagene nå har etablert seg på e-bokmarkedet med ulike løsninger, bærer satsingen fortsatt preg av å være avventende. En strøm-

metjeneste for bøker ("Bok-Spotify") er ventet. Bibliotekenes tjeneste for lån av e-bøker, "ebok-bib", en applikasjon til nettbrett og mobiltelefoner, er innført. Andelen oversatte bøker er imidlertid fortsatt svært lav, og det er tatt kontakt med Kulturrådet for å undersøke muligheten for øke denne.

2.1.5 – arbeide for å sikre oversetternes interesser i forbindelse med publisering på nye digitale plattformer

Se pkt. 2.1.4, 2.1.6 og 2.1.7.

2.1.6 – følge opp normalkontrakten, e-bokavtalen og andre kontrakter, samt forhandle eventuelle tilleggsavtaler og/eller nye avtaler der det er nødvendig

E-bok

En midlertidig avtale om e-bokutgivelser, med en tilhørende protokolltilførsel til normalkontrakten, ble undertegnet første gang 15.12.2010, med varighet fra 1.1.2011 til 31.12.2012.

Denne avtalen ga en trinnvis utbetaling av gjenbrukshonoraret for digital utnyttelse, basert på salg. I 2012 ble den forlenget for ett år. Høsten 2013 møttes et forhandlingsutvalg bestående av NOs leder og nestleder, samt Jan-Terje Helmlie og Iris Furu fra NFF, og forleggerforeningens representanter.

Forleggerne var i utgangspunktet innstilt på å prolongere avtalen for enda et år. Oversetternes forhandlingsutvalg ønsket derimot å presisere noen uklare punkter i den midlertidige avtalen, særlig hva angikk bestemmelser om overdragelsesvarighet, og å forbedre honorarsatsene. Forleggerne har svart med et krav om at rettigheter for e-bok og p-bok integreres, og argumenterer med at etableringen av et e-bokmarkedet ikke medfører noen utvidelse av det totale markedet. Forhandlingsutvalget har foreløpig kommet til at de kan gå med på dette hvis det gis en kompensasjon i form av en økning av normalhonoraret. Forhandlingene er ennå ikke avsluttet. Inntil videre er den eksisterende midlertidige avtalen forlenget til 31.3.2014, og målet er å få på plass en ny avtale av mer permanent art innen da.

Lydbok

NO og NFF har forhandlet med NRK Aktivum og Lydbokforlaget om lydbokkontrakter, og vært i samtaler med Cappelen Damms lydbokavdeling om en kommende strømmetjeneste for lydbøker. Både Lydbokforlaget og NRK Aktivum hevder at de eksisterende avtalene om utnyttelse i lydbok ikke speiler dagens markedssituasjon. Salg av fysiske lydbøker har falt drastisk de senere årene, uten at salget av mp3-filer har kunnet kompensere, og med dagens markedssituasjon er det ikke forsvarlig å utgi lydbokversjoner av oversatte titler, på grunn av det eksisterende gjenbrukshonoraret.

NO og NFFs forhandlingsutvalg er innstilt på å gå med på en tillemping av de eksisterende gjenbruksbestemmelsene, i form av en midlertidig avtale med en trappetrinnsmodell som sikrer et delbeløp utbetalt ved undertegnelse av kontrakten, og som ender med utbetaling av det fulle gjenbrukshonoraret etter et visst antall solgte, mens man ser an hvordan markedet utvikler seg. Forhandlingene er ennå ikke avsluttet.

Cappelen Damms lydbokavdeling har informert om at en strømmetjeneste for lydbøker er under planlegging. Bruken av titler vil her honoreres etter spilletid, og beregnes som en andel av den totale inntekten fra abonnementsbetalingene. Forhandlingene om innholdet i kontrakten har ennå ikke startet.

2.1.7 – følge med på Nasjonalbibliotekets digitaliseringsprosjekt Bokhylla.no

Kopinor og Nasjonalbiblioteket inngikk høsten 2012 en avtale om å opprette Bokhylla.no. Avtalen gir Nasjonalbiblioteket tillatelse til å legge ut alle bøker som er utgitt mellom 1900 og 2000 på nettet, tilgjengelig for lesing på skjerm fra norsk ip-adresse. Bøker hvor opphavsmannens vernetid er utløpt kan lastes ned. Denne ordningen honoreres med en sidepris på 34 øre i 2014 og 33 øre i 2015 og 2016. Innad i Kopinor har det vært drøftet om pengene skal utbetales individuelt. Mange av de eldre originalbøkene er ikke utstyrt med oversetternavn, så det er vanskelig å føre opp metadata for oversettelser. For at disse pengene skal tilfalle oversetterne, har NO fått forsikring om at vederlag for oversettelser utbetales sammen med det øvrige årlige vederlaget fra Kopinor.

2.1.8 – arbeide for flere statlige stipender for skjønnlitterære oversettere

Styret nedsatte et utvalg bestående av generalsekretær, leder i Faglig råd/stipendkomiteen og foreningssekretær. Det har vært avholdt to møter, og arbeidet fortsetter med henblikk på en søknad til Kulturrådet høsten 2014.

I høringsvaret i forbindelse med Bokloven argumenterte NO for at oversetterne trenger flere statlige arbeidsstipender blant annet ved å peke på det svært lave antallet statlige stipend som tildeles norske oversettere. Videre at det å styrke oversetternes kår er en selvsagt forlengelse av språkpolitikken, og at arbeidsstipender sikrer muligheten for oversetteren til å utvikle seg kunstnerisk og faglig.

2.1.9 – arbeide for å styrke fagfellesskapet, også blant ikke-medlemmer

Styret har hatt som mål å invitere uorganiserte oversettere til et årlig informasjonsmøte og et Oversettertreff i Rådhusgata 7. Dette ble ikke gjennomført i perioden.

2.1.10 – arbeide for mer organiserte konsultasjons- og samarbeidsformer med andre kulturorganisasjoner

NO har faste møter med andre kulturorganisasjoner via "De skjønne" – alle organisasjonene i Rådhusgata 7, SOS – Skribentorganisasjonenes samarbeidsutvalg, Kunstnernettverket og Oversetterforum.

Medlemmer i SOS er Den norske Forfatterforening, Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening, Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere, Norske Dramatikers Forbund og Norsk Oversetterforening. NDF har vært sekretær i 2013, og det ble avholdt 3 møter i perioden. I desember 2013 overtok DnF sekretariatsansvaret.

2.1.11 – I tillegg:

Bibliotekvederlaget

Norsk Forfatter- og Oversetterfond mottok i 2013 kr 47 824 654 i bibliotekvederlag. Dette utgjør 79,5 % av fondets inntekter. Avtalen med Kulturdepartementet ble i 2012 forlenget med tre år, det vil si ut 2015. Forhandlingene vil ventelig bli gjenopptatt i løpet av 2014.

2.2 Synliggjøring og profilering – NO vil profilere oversetterfaget, synliggjøre oversetteren som opphavsmann og arbeide for å fremme forståelsen av oversettelsens betydning ved å:

2.2.1 – samarbeide med forleggere, bokhandlere, kulturmyndigheter og andre om prosjekter som fremmer den oversatte litteraturen

Styremøte i Bokhandlerforeningen

Leder Cecilie Winger ble invitert til styremøte i Bokhandlerforeningen 26. november, for å informere om foreningen og foreningens arbeid. Hun la spesielt vekt på å minne dem om at paragraf 10 i Normalkontrakten må respekteres, nemlig: " I omtale av verket i annonser, på markedsføringseksemplarer, i bokkataloger, i omtale på forlagets nettsider m.v. skal oversetterens navn tas med såfremt det er praktisk mulig. ".

Språkgledeprisen

I forbindelse med Oversatte dager ble Språkgledeprisen opprettet. Prisen var på kr 15 000, og den var et samarbeidsprosjekt mellom Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening, Språkrådet, Språkåret 2013 og NO. Prisen kan tildeles en person i norsk offentlighet som på kreativt vis bidrar til å spre språkglede og skape begeistring for ulike måter å uttrykke seg på. Det kom inn 47 forslag, og prisvinner ble Knut Nærum.

Beatles-konkurranse

I samarbeid med Dagbladet, Norsk litteraturfestival og Språkåret 2013 arrangerte NO en uhøytidelig konkurranse om hvem som kunne gi Beatles-sangen *I will* mest velklingende norsk språkdrakt. Juryen besto av Fredrik Wandrup (Dagbladet), Lina Undrum Mariussen (Norsk Litteraturfestival), Inger Johanne Sæterbakk (Språkåret 2013) og Cecilie Winger (NO). Det kom inn 152 bidrag, og vinneren ble Sigurd Brørs. Hans tekst *Vil du, vil eg* ble fremført av Carol Kvande til akkompagnement av Knut Reiersrud under en festforestilling på Lillehammer lørdag 1. juni.

2.2.2 – arbeide for å få flere priser til oversettere

Nordisk råds oversetterpris

Nordisk råd delte 30. oktober for første gang ut en pris til beste barne- og ungdomsbok. Samme dag hadde NOs leder Cecilie Winger et debattinnlegg i Aftenposten der hun tok til orde for at Nordisk råd også bør opprette en oversetterpris, og det nordiske nettverket Norne sendte brev til sine respektive kulturministre der det ble oppfordret til at de skulle følge opp innspillet. Det norske brevet var signert direktør i Norla, Margit Walsø, og leder i NO. Brevet var forfattet i fellesskap av det nordiske oversetternettverket Norne. Kulturminister Torhild Wildvey har per 12.2.14 ikke svart.

P2-lytternes oversetterpris

NOs leder har hatt sonderinger med NRK P2 om de kunne være interessert i å opprette en pris ved navnet P2-lytternes oversetterpris. Etter flere drøftninger ble man enige om at dette ikke er hensiktsmessig, men at P2 gjerne mottar gode forslag til oversetterprogrammer.

Ny oversetterpris

NO har begynt sonderinger med Klassekampen, Morgenbladet og Vinduet om en skjønnlitterær oversetterpris. Tanken er å videreføre Bokklubbens skjønnlitterære oversetterpris, etter at den deles ut på Lillehammer for siste gang våren 2014. Diskusjonene så langt har vært preget av interesse.

2.2.3 – arbeide for at NOs medlemmer blir invitert til å delta med program på litteraturfestivaler og andre litterære arrangementer

Norsk Litteraturfestival

NO hadde som vanlig ansvar for programposten Oversettertimen i Parken på Lillehammer (28.

mai-2. juni), som avholdes hver dag i Søndre Park kl. 12.00. Programmet ble satt opp i tilknytning til det overordnede festivaltemaet for året, *Ansvar*. Knut Johansen snakket om det etiske alvor hos Søren Kierkegaard, Cecilie Winger om oversetterens eventuelle oppdrageransvar i formidlingen av litteratur for barn; Håvard Rem holdt foredraget *Hellig språkvask*, om arbeidet med oversettelser av hellige tekster, og Karin Gundersen fortalte om sitt arbeid med å revidere oversettelsen av Prousts *På sporet av den tapte tid*, og det særlige ansvaret som hviler på oversetteren i omgangen med kanoniserte tekster. Siden mottagerne av prisene fra Bokklubbenes skjønnlitterære oversetterfond, Tone Formo (Oversetterprisen) og Janneken Øverland (Trofastprisen) ikke kunne være til stede under prisutdelingen, ble arrangementet supplert med et foredrag av Nina Zandjani, som snakket om sin nyoversettelse av Hans Falladas *Lille mann – hva nå?*

Oslo Poesifestival

NO deltok på Oslo Poesifestival (29. august-1. september) med en oversetterworkshop som ble arrangert i samarbeid med festivalen. Her arbeidet Tom Lotherington, Thomas Lundbo og Jan Jakop Tønseth med dikt av den fransk- og oksitanskspråklige poeten Aurélie Lassaque, som var til stede på workshopen. Oversettelsene ble vist under opplesningen hennes 30. august.

Bjørnsonfestivalen

Under Bjørnsonfestivalen i Molde (28. august-1. september) satte NO opp programmet til posten *Oversetterne kommer*, i nært samarbeid med festivalen. Her foredro Agnes Banach om arbeidet med å oversette *Dagboken* av Witold Gombrowicz, Astrid Nordang snakket om den italienske forfatteren Silvia Avallone og romanen *Stål*, og som et ledd i festivalens markering av kvinneåret 2013, var Merete Alfsen invitert til å fortelle om sitt arbeid med forfatterskapet til Virginia Woolf, og om Woolfs betydning som feministisk forfatter.

Barne- og ungdomskonferanse i Bergen

Mellom 3. og 5. februar 2104 arrangerte Bergen Offentlige Bibliotek Barne- og ungdomsbokkonferansen *Se og les*. Tirsdag formiddag var programmet viet oversetteri. Temaet var delt opp i aldersinndelte bolker, slik at tre sesjoner som omhandlet henholdsvis utfordringer ved å oversette for de yngste, for mellomstore barn og for ungdom ble kjørt parallelt. I tillegg til flere NORLA-oversettere, deltok følgende av NOs medlemmer i diskusjonen: Hege Mehren, Stian Omland, Hedda Vormeland og Cecilie Winger.

2.2.4 – bruke sosiale medier og opprettholde Oversetterbloggen

NO er aktiv på sosiale medier som Underskog, Facebook og Twitter, og ser det som en effektiv måte å spre informasjon på. Oversetterbloggen har hatt nok et aktivt år. Redaktør Morten Hansen melder om hele 54 nye innlegg i perioden. En typisk måned har 3000–4500 treff, toppet i april, da 5697 lesere var innom.

Spot the Translator

I 2013 utlyste CEATL for andre gang en *Spot the Translator*-konkurranse for beste videosnutt med oversetteri som tema. Premien var på 1000 euro, og NO engasjerte Erik Skuggevik – mannen bak *Norsk er et klønete språk*, YouTube-vidoen fra 2010, til å lage en engelskspråklig versjon av denne. Resultatet ble videoen *Translators Are a Waste of Space*, som ble lagt ut på YouTube 1. september, og som fikk hele 65 341 treff bare i løpet av de første sju dagene. Skuggevik fikk en delt førstepris for bidraget.

2.2.5 – jobbe for å få eksterne tilskudd til foreningens synliggjørings- og profileringsprosjekter

I 2013 innvilget Kulturrådet kr 335 000, Fritt Ord kr 75 000 og Norsk forfattersentrum kr 10 000 til arrangementet Oversatte dager. Kulturkontakt Nord støttet møtet i NORNE med kr 26 785. Arrangementet Oversatt aften ble støttet med kr 60 000 av Kulturrådet, og Bergesens Almennyttige Stiftelse bidro med kr 30 000 til seminaret *Ny norsk – Si det på norsk*.

2.2.6 – i tillegg

Oversatte dager

Oversatte dager (28.2.–3.3.13.) presenterte et bredt og variert program, med over 60 poster. Det var innslag om oversettelse av fag- og skjønnlitteratur, om tolking, teknisk oversettelse, teksting og dubbing, om mer spesialiserte former for oversettelse (for eksempel oversettelse av operalibrettoer og filosofi), om terminologi, om oversettelseskritikk, om bransjeforhold som vedrører oversettelsen (blant annet om ekstremt korte tidsfrister), i tillegg til kveldsunderholdning med litt lettere programposter, samt noen verksteder.

Programpostene var dels initiert av Oversatte dagers egen programkomité, dels av spesielt inviterte eksterne aktører, som andre lands kulturinstitutter og NORLA (som arrangerte en kåserieserie med utenlandske norsk-oversettere), hvorav noen i oppkjøringen samarbeidet tett med komiteén. En del innslag ble også til på grunnlag av ideer fra øvrige medlemmer i NO og NFF, som for eksempel seminaret "Tøy!", som omhandlet oversettelsens og det litterære språkets grenser, med bidragsyttere fra flere deler av den litterære offentligheten. En del av programpostene inkluderte også utenlandske forfattere som i en eller annen forstand har vært spesielt opptatt av oversettelsen, som italienske Diego Marani og franske Brice Matthieussent.

De aller fleste programpostene var godt besøkt, og også mange av de antatt smale og sære arrangementene fungerte godt innenfor denne rammen, og fikk et til dels stort publikum. Det var full sal under flere innslag om nokså tekniske aspekter ved oversettelsen, som "Kommasmyster'n og barskogonna" (om navnearbeidet i Artsdatabanken) og «Innestengte ugler og katter i mose» (om kartlegging av faste uttrykk).

Oversatte dager fikk nokså god mediadekning, med flere oppslag i tidsskrifter og aviser, og enkelte innslag på radio.

Oversatt aften

NO har gjennom hele foreningsåret avholdt det månedlige arrangementet Oversatt aften, med opphold i skolens ferier. Oversatt aften er en arena der oversettere presenterer og leser fra aktuelle bøker de har gitt tekst til. Fram til

august 2013 ble Oversatt aften arrangert på kafeen Noahs ark på Grünerløkka; etter dette ble arrangementet flyttet til hovedscenen i nye Eldorado bokhandel. I løpet av perioden har opplegget for arrangementet også blitt noe endret, og har nå form av en samtale der oversetteren av en aktuell bok møter en kritiker/litteraturviter til en diskusjon om boka. Følgende oversettere har bidratt: Hilde Rød-Larsen, Hilde Stubhaug, Guro Dimmen, Synneve Sundby, Ute Neumann, Astrid Nordang, Magne Tørring, Kristina Solum, Margunn Vikingstad, Agnes Banach og Johanne Fronth-Nygren. Som samtalepartnere har Reiko Abe Auestad, Jon Rognlien og Marius Wulfsberg vært benyttet.

Offentlig ordskifte

Foreningens leder Cecilie Winger har skrevet kronikker og avisinnlegg som har rettet søkelyset mot oversetteriet, stilt opp i diverse intervjuer, og deltatt i debatter. Temaene har blant annet vært Språkgledepreisen, forlagenes kvalitetskontroll, Beatles-konkurransen, Brage-nominasjonene, Nordisk råds oversetterpris, statsbudsjettet, Bokloven, kutt i kulturrådsbudsjettet og oversetternes arbeidsvilkår.

2.3 Faglig arbeid – NO vil arbeide for å høyne kvaliteten på norske oversettelser ved å:

2.3.1 – eventuelt arrangere Flerstemt: litterært oversetterkurs

NOs styre vurderte å arrangere Flerstemt i 2013, men vedtok å utsette dette.

2.3.2 – fortsette samarbeidet med ILOS (Institutt for litteratur, områdestudier og europeiske språk ved UiO) og andre akademiske miljøer som forsker på den skjønnlitterære oversettelsen og gir teoretisk og praktisk undervisning i oversettelse

NO har vært delaktige i masteremnet TRANS 4300 på ILOS. Dette er et litterært oversettelsesseminar som tilbys masterstudenter i språkene engelsk, fransk, russisk og tysk, og som tar sikte på å gi studentene grunnleggende ferdigheter i litterær oversettelse. Som undervisere har instituttet, i samarbeid med foreningen, rekruttert blant NOs medlemmer. På emnets annet semester, høsten 2013, underviste Elisabeth Beanca Halvorsen (tysk), Thomas Lundbo (fransk) og UiO-ansatte Ragnhild Eikli (engelsk). ILOS har også en internasjonal forskergruppe kalt *Voice in Translation*, som utforsker konseptet "stemme" i oversettelsesstudier. NO følger med på gruppas arbeid gjennom *Voice in Translations* månedlige seminar.

2.3.3 – arrangere dramatikksseminar og "ny norsk"-seminar

Dramatikksseminar

Seminaret ble høsten 2013 utsatt til 2014. Programarbeidet er igangsatt, og det tas sikte på avholde seminaret i midten av juni.

Ny norsk – Si det på norsk

Under Norsk Litteraturfestival på Lillehammer arrangerte NO seminaret *Si det på norsk*. Utgangspunktet var å se hvordan på hvordan språklig påvirkning fra minoritetsgrupper kan utnyttes i oversettelse, men temaet ble utvidet til å omfatte språklig nyskaping generelt. Det var ni deltakere, og fire foredragsholdere: forfatterne Mahmona Khan, Jostein Sand Nilsen og Cornelius Jakhelln, og regissør og forfatter Ulrik Imtiaz Rolfsen. Seminaret ble avholdt 31.mai – 1. juni med Magne Tørring, Nina Zandjani og Berit Aas som tilretteleggere.

2.3.4 – vurdere å arrangere et *Vi leser hverandre*-seminar

Et av resultatene av Jon Rognliens "Hva kan man si om oversettelser"-prosjekt har vært seminaret *Vi leser hverandre*, som NO skal arrangere for andre gang denne våren. På seminaret får alle blant annet prøve seg som kritikere av hverandres tekster.

2.3.5 – videreutvikle dialogen med andre foreninger for språkarbeidere

I tillegg til fortsatt god dialog med eksisterende samarbeidspartnere, har NO i perioden hatt kontakt med den nystartede foreningen Norfag.

2.3.6 – I tillegg:

Oversettertreff

Det er i perioden avholdt to oversettertreff. Fredag 19. april foredro Cornelius Jakhelln om Min norsk, og tirsdag 12. november snakket bastianvinnerne Tommy Watz og Bjørn Herrman om henholdsvis Alberto Moravias *De likeglade* og Kenneth Grahames *Det suser i sivet*.

Høstseminar

Foreningens årvisse høstseminar ble avholdt 27.-29. september på Thorbjørnrud Hotell på Jevnaker. Tittelen lød *Kunst og håndverk. Kan oversetteren være utro og tro samtidig?* Etter velkomsthilsen og presentasjon av gjester ved foreningens leder Cecilie Winger, fortalte årets mottaker av NORLAs oversetterpris, Dana Caspi, om oversettelse fra norsk til hebraisk. Etter den faste posten *Hva driver NO med nå?* ble det faglige programmet satt i gang med Jan Stolpes foredrag *Bryta ner och bygga upp: om att översätta*. Deretter debatterte Birgit Bjerck, Bernhard Ellefsen, Johan Harstad og Preben Jordal *Fornorskning versus fremmedgjøring. Kan man både ivareta originalens egenart og skape et meningsfylt skjønnlitterært verk på norsk?* Debattleder var Hedda Vormeland.

Tradisjonen tro ble det avholdt quiz før middag. Lørdagen åpnet med Jørn Lier Horst som holdt foredraget *Kriminalromanen – terminologi og hierarki i politiet*. Han ble fulgt av Eivind Lilleskjæret og Stian Omland som under tittelen *The national pastime – USAs nasjonalsport* på norsk ga forsamlingen en innføring i baseball og hvordan håndtere baseballreferanser skjønnlitterært. Siste post før lunsj var Christine Amadous foredrag *Bibel, litteratur og oversettelse*. Ettermiddagen ble innledet

med Mona Vestli som fortalte hvordan man finner frem til norske navn på planter og dyr, og hvordan man kan navngi dem som ikke har norske navn fra før. Marianne Løkse avsluttet lørdagens foredragsrekke med *Den som søker, finner? Om effektiv søking og kildebruk*. Resten av ettermiddagen var fylt med verkstedene Styrets time, Stipender og Nettsøk.

Tradisjonen tro ble det konkurranseresultater med fremføring etter kveldens festmiddag. Kritiker Leif Ekle åpnet søndagen med *Det autentiske*.

Posten *Avslutningsvis* tok Vogt & Co seg av. Sammen med Vibeke Saugestad og Tor Tveite fremførte Kirsti Vogt oversatte sangtekster fra arrangementet Oversatte dager.

Kulturreise til USA

Medlemsreisen 2013 gikk til sørstatene Tennessee, Mississippi og Louisiana. Med på turen var fjorten deltakere, i tillegg til turansvarlige styremedlem Halfdan W. Freihow og foreningssekretær Hilde Sveinsson. Reisen ble dokumentert på julemøtet i desember 2013.

2.4 Internasjonalt arbeid – I tillegg til engasjement i de internasjonale organisasjonene vil NO:

2.4.1 – støtte initiativet til etablering av et indonesisk Translation Centre for utdanning av oversettere

NO har hatt skriftlig og muntlig kontakt med initiativtageren til et indonesisk oversettelsesenter. Høsten 2013 ble det for andre år på rad arrangert et internasjonalt seminar i Jakarta.

2.4.2 – videreutvikle det tette samarbeidet med søsterorganisasjonene i Danmark, Finland, Island og Sverige gjennom nettverket Norne, og utvikle samarbeid med andre nordiske skribentorganisasjoner

I 2011 søkte Översättarcentrum i Sverige om nordiske midler og fikk innvilget SEK 80 000 fra Kulturkontakt Nord. Disse pengene resulterte i nettverket Sone, som etter hvert skiftet navn til Norne (nordisk nettverk). Årets Norne-møte ble arrangert i Oslo 14.-15. august 2013. Det ble avholdt en rundebordsdiskusjon med temaet: Hvordan ser situasjonen ut for oversetterne i de nordiske landene nå? Hva skjer på markedet (e-bøker, vertikal integrasjon etc), og hvordan ser oppdragssituasjonen ut? Om kvelden var det reke- og jazzcruise i Oslofjorden for alle de tolv deltagerne fra Sverige, Danmark, Finland og Norge. Torsdag holdt Janneken Øverland foredraget: *Fra en forleggers erfaringer med oversettelse av nordisk litteratur*. Deretter snakket leder for Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere, Bjørn Ingvaldsen, om veien fram til en Nordisk rådspris for barne- og ungdomsbøker. Møtet ble avsluttet med en diskusjon om Nornes strategi videre i samarbeidet om en nordisk oversetterpris. Les mer om dette under 2.2.2.

2.4.3 – fortsette samarbeidet med NORLA om hjelp til selvhjelp i organisasjonsbygging i andre land

NOs leder sitter i referansegruppa for Norlas store oversetterseminar på Holmen fjordhotell i mai 2014, der organisasjonsutbygging og fagpolitikk er blant mange temaer som vil bli diskutert. For øvrig er foreningen ofte i dialog med Norla.

2.4.4 – vurdere nye former for solidaritetsarbeid med oversettere i andre land

Generalsekretær Vigdis Lian har vært i kontakt med Amnesty i Norge og Norsk PEN for å rådføre seg. Saken har deretter ligget i bero.

2.4.5 – I tillegg

Internasjonalt utvalg

Styret vedtok høsten 2013 å opprette et internasjonalt utvalg, fortrinnsvis etter samme retningslinjer som ble vedtatt i 2006. Saken har deretter ligget i bero.

NFOR – Nordisk Forfatter- og Oversetterråd

NFOR avholdt årsmøte 21.-22. mai på Schæffergården, utenfor København. Temaene var blant andre opphavsrett, e-bøker og selvpublisering. Ved festmiddagen deltok den danske kulturminister, Marianne Jelved, og holdt tale blant annet om betydningen av å fremme lesning.

BWC – Baltic Writers' Council

BWCs generalforsamling ble avholdt 1.-2. mars. Til stede var representanter for skribentorganisasjoner i Norge, Sverige, Finland, Estland, Latvia, Litauen, Hviterussland, og Tyskland. BWCs generalforsamling fungerer først og fremst som et forum for utveksling av erfaringer og informasjon om medlemsorganisasjonenes arbeid og utfordringer. BWCs neste arrangement, Baltic Meetings, ble utsatt fra 2013 til 2014 og vedtatt lagt til Vilnius og Minsk.

BCWT – Baltic Centre for Writers and Translators

Tor Tveite satt i styret for BCWT som representant for BWC fram til juni 2013.

CEATL – Conseil Européen des Associations de Traducteurs Littéraires

Generalforsamlingen i CEATL ble 2013 holdt i Wien 25.-27. april, med den østerrikske oversetterforeningen, IG Übersetzerinnen Übersetzer, som vertskap, og med Literaturhaus Wien som åsted. Generalforsamlingen ble innledet med

møter for hver av CEATLs fem arbeidsgrupper, hvorav opphavsrettgruppa er den NOs representant er med i. I løpet av generalforsamlingen ble det vedtatt retningslinjer for universitetsundervisning i skjønnlitterær oversettelse, samt at to profileringstiltak fra året før skulle gjentas: Utsendelse av et E-kort med separat tekst, og utlysning av en konkurranse om å lage oversettelsesrelaterte videoklipp. Som en del av generalforsamlingen ble det arrangert et minisymposium om digitale rettigheter, der NOs representant Thomas Lundbo bidro med et kort foredrag om de opphavsrettsmessige utfordringene oversettere har møtt ved etableringen av et e-bokmarked i Norge, og en samtale om opphavsrett for skjønnlitterære oversettere.

Møtet ble avsluttet med en "best practice"-gjennomgang med eksempler fra flere land. Hele det sittende styret ble gjenvalgt, men Bel Olid fra den katalanske oversetterforeningen overtok ledervervet, mens tidligere leder, nederlandske Martin de Haan, går inn i et delt nestlederverv med tyske Holger Fock.

TSWTC – Three Seas Writer's and Translator's Council
Magne Tørring ble valgt inn i styret i mai 2013 med Tor Tveite som vara. Det nye styret har begynt arbeidet med å arrangere et seminar på i forbindelse med generalforsamlingen i mai 2014. Temaet for seminaret er rasismens og fascismens fremvekst i Europa i den siste tiden. TSWTC vil også være med på å arrangere en konferanse om ytringsfrihet og sensur på Rhodos 2.–5. oktober, i forbindelse med 20-årsjubileet for svartehavscruiset, som dannet utgangspunktet for stiftelsen av organisasjonen.

FIT – Fédération Internationale des Traducteurs
NO og NFF var i mars 2013 vertskap for FITs styremøte som ble holdt i Rådhusgata 7, med de fleste av FITs styremedlemmer til stede, samt observatører fra flere av oversetterorganisasjonene i Norge. Møtet sammenfalt med Oversatte dager, og møtedeltagerne benyttet anledningen til å overvære noen av arrangementene, i tillegg til at styremedlemmet Henry Liu hadde et eget innlegg om organisasjonen. Siden FIT fylte 60 år i 2013, ble møtet også brukt til en markering av jubileet, som ble feiret med en middag på Grefsenkollen restaurant.

NOs styre har besluttet ikke å sette av penger til et eget stipend for medlemmer som ønsker

å delta på FITs kongress i Berlin 2014. Medlemmer som ønsker å bidra med innlegg på kongressen, kan imidlertid søke støtte til deltagelsen.

2.5 Annet – dessuten vil NO:

2.5.1 – leie kontorplasser i litteraturhusene i Oslo og Bergen

Leie av kontor og "munkecelle" i Litteraturhuset i Oslo er fornyet for 2014. Arbeidsplassene er besatt frem til 31.7. Begge blir utlyst i løpet av våren for perioden 1.8.-31.12. Alle medlemmer i Bergen og nær omegn er blitt forespurt om de ønsker tilbud om bruk av kontorplasser i Litteraturhuset i Bergen, men ingen svarte positiv på det.

2.5.2 – arrangere velkomstmøte med nye medlemmer kvelden før årsmøtet

Møtet ble avlyst på grunn av manglende oppslutning de to gangene man tidligere har invitert, og fordi det avholdes kurs i foreningens regi denne kvelden.

2.5.3 – arrangere seniorettreff

Periodens seniorettreff ble avholdt 25. juni 2013 med tretten medlemmer og administrasjon til stede. Per Qvale kåserte om Elias og Thomas: To ekspatrierte og ikke helt repatrierte nobelprisvinnere. Deretter var det diskusjon og servering.

2.5.4 – holde kontakten med uorganiserte oversettere, blant annet gjennom invitasjoner til informasjonsmøter og oversettertreff

Styret har hatt som mål å invitere uorganiserte oversettere til ett årlig Oversettertreff i Rådhusgata 7. Dette er ikke blitt gjennomført i perioden.

2.5.5 – fortsette samarbeidet med de andre norske oversetterorganisasjonene, NAViO, NFF, STF og NTF blant annet gjennom Nettverkstedet og Oversetterforumet

Oversetterforumet har hatt ett møte i perioden. Nytt av året var at Norfag var invitert med. Formålet med å møtes er kort sagt å bli kjent med hverandre og utveksle informasjon, for å finne ut om det er ting vi bør samarbeide om.

NO overtok sekretærfunksjonen i 2012, og vil ha den ut 2014.

2.5.6 – arbeide for å revitalisere Nettverkstedet

Nettverkstedets årsmøte har vedtatt å se på mulighetene for å fornye Nettverkstedets hjemmeside og utvide funksjonaliteten. Første skritt vil bli å kartlegge brukernes behov, og en spørreundersøkelse vil bli sendt ut på e-post i løpet av februar 2014.

2.5.7 – i tillegg

Oppfølging av Starnberger StraÙe 8 i Berlin

I 2013 sto leiligheten tom i syv uker. De fleste leieavtalene var for én uke av gangen, mens syv medlemmer leide i to uker i strekk. Det har også i løpet av 2013 vært noen klager på støy fra leiligheten under, men ingen klager har vært formidlet via husforvalter. Kun mindre innkjøp har vært nødvendig, og leiligheten tas godt vare på av foreningens medlemmer.

Kurs for tillitsvalgte

I samarbeid med de øvrige organisasjonene i Rådhusgata 7 har NO startet arbeidet med å planlegge et felles kurs for å skolere tillitsvalgte. Kurset er særlig rettet mot nyvalgte, og skal informere om det litterære kretslopet vi er en del av, samt om ansvar, plikter og oppgaver.

La oss kuppe Wikipedia

I 2013 fylte NO 65 år, det ble feiret med å utlyse en konkurranse om hvem som klarte å få lagt inn flest mulig oversetternavn i eksisterende eller selvskrevne oversetterartikler på Wikipedia. Konkurransen ble suverent vunnet av Ika Kaminka, som hadde lagt inn 77 oversetternavn og selv skrevet sju artikler. Premien var heder og ære, og en uavventet hemmelighet.

Fagskolen Bok & Papir

NOs leder har holdt foredrag om foreningen for elevene ved Fagskolen for bok og papir.

3. ØVRIG FORENINGSAKTIVITET

3.1 Styre og administrasjon

Styret har i perioden bestått av leder Cecilie Winger, nestleder Thomas Lundbo, Halfdan W. Freihow, Nina Aspen, Magne Tørring, Kirsti Vogt, Benedicta Windt-Val og Agnete Øye. Det ble avholdt styreseminar på Staur gjestegård på Hedmarken 28. og 29. mai. Styret gikk gjennom handlingsplanen for 2013-14. I tillegg innledet Trygve G. Nordby fra Sonconsult til grundig diskusjon om styrearbeid: Hva skal styret levere? Samspill og roller. Marie Kløvstad Øye kåserte om Forfattere med Hedmark-tilknytning.

På styremøtet i desember trakk Halfdan W. Freihow og Benedicta Wind-Val seg fra styret med umiddelbar virkning; som en reaksjon på vedtaket som ble fattet på det ekstraordinære årsmøtet i november. Nina Aspen og Agnete Øye meddelte at de trekker seg fra sine verv ved årsmøtet i mars, men Kirsti Vogt og Cecilie Winger har bestemt seg for at de ikke ønsker gjenvalg.

Administrasjonen har i utgangspunktet hatt to og et halvt årsverk, men på grunn av at generalsekretær Vigdis Lian var sykemeldt fra og med mai, har kontorsekretær Berit Aas jobbet i varierende prosenter. 60 % fra 1. mars. 80 % fra 1. september. 100 % fra 1. oktober. Generalsekretæren sluttet etter eget ønske 8.11. Fra 8.11 har foreningen hatt to årsverk. I tillegg er foreningens faste regnskapsfører i permisjon og er midlertidig erstattet av et regnskapsbyrå. Det har ikke vært skader eller ulykker i perioden. Det føres ingen fraværstatistikk. Foreningen forurensrer ikke det ytre miljø.

3.2 Årsmøtet 2013

NOs årsmøte ble avholdt 9. mars. Det var 81 stemmeberettigede til stede. Møtet hadde fem eksterne gjester, og fra administrasjonen møtte Vigdis Lian, generalsekretær, Hilde Sveinsson, foreningssekretær og Berit Aas, kontorsekretær. Under gjennomgang av årsmeldingen ble det stilt spørsmål om hvorfor det ikke innstilles til lengre arbeidsstipender i staten slik det ble en periode. Det ble redegjort for søknadsmengde og

omsøkt stipendvarighet. Regnskapet ble enstemmig godkjent. Styret fremmet forslag om endring i to av vedtektene for Bastianprisen; begge ble vedtatt. Styret la frem forslag til langtidsprogram for perioden 2013-2018, som med et par mindre tilføyelser ble vedtatt. Handlingsplanen ble vedtatt med én tilføyelse. Budsjett ble enstemmig vedtatt, og budsjett og regnskap for Norsk Forfatter-og Oversetterfond (NFOF) ble tatt til etterretning. Valgkomiteens innstilling ble tatt til følge. Under Åpen post ble det lagt frem et resolusjonsforslag som omhandlet forlagenes rutiner for manusbehandling. Forslaget ble trukket, men styret ble anmodet om å følge opp saken.

3.2.1 Ekstraordinært årsmøte

Styret innkalte til ekstraordinært møte 30.11. for å behandle sak vedrørende ansettelse av generalsekretær og reduksjon av leder og nestleders arbeidstid for foreningen. Etter en lengre diskusjon ble det lagt frem et motforslag. Det ble innlevert 95 stemmesedler, hvorav 32 ved fullmakt. Styres forslag falt, alternativt forslag vedtatt. Foreningen utreder bemanningssituasjonen og avventer ansettelse av ny generalsekretær.

3.3 Hieronymus-feiringen

St. Hieronymus ble feiret torsdag 26. september i Rådhusgata 7. NO sto som arrangør, og i tillegg egne medlemmer deltok medlemmer fra NFF, Norsk audiovisuell oversetterforening og Statsautoriserte translatørers forening, samt innbudte gjester. Tom Lotherington holdt ord for dagen.

Bastianprisen ble tildelt Tommy Watz for oversettelsen av Alberto Moravias *De likeglade*. Bastianprisen for barne- og ungdomslitteratur ble tildelt Bjørn Herrman for Kenneth Grahames *Det suser i sivet*. Bokhandlernes fagbokpris for oversettelse ble tildelt Rune R. Moen, NAViOs tekstpris ble tildelt Kato Martin Hansen. NORLAs oversetterpris ble tildelt Dana Caspi for hennes mange oversettelser av norsk litteratur til hebraisk.

3.4 Julemøtet

Julemøtet ble arrangert i Oslo Militære Samfunds lokaler lørdag 30. november. Etter foreningens faste aktueltpost ble foreningens kulturreise til USA dokumentert. Deretter holdt Arne Vestbø innlegg om arbeidet i Kulturrådet.

Som avslutning sang og spilte Adventkameratene, bestående av Bård Kranstad, Vibeke Saugestad, Tor Tveite og Kirsti Vogt, julen inn. Før aperitiff og festmiddag var det tradisjonen tro bokbytte i "Sumpen".

3.5 Medlemsinformasjon og medlemsassistanse

Administrasjonen får jevnlig spørsmål om hjelp til smått og stort fra medlemmene, og tips om saker som bør følges opp. En gjenganger er utelatelse av oversetterens navn på forlagenes nettsider, i annonser og ved anmeldelser. I slike tilfeller sender administrasjonen brev eller e-post til dem det gjelder, og påpeker utelatelsen og følger opp at eventuell korrigerings skjer.

3.6 Høringer

I forbindelse med revisjonen av åndsverkloven har NO levert høringsuttalelse til gjennomføringen av EUs direktiv 2011/77/EU om endringer i vernetiden for opphavsrett og visse nærstående rettigheter.

NO har levert hørings svar til Kulturdepartementet i forbindelse med lov om omsetning av bøker, Bokloven.

NO har levert høringsuttalelse til Kulturdepartementet i forbindelse med endring i forskrift om statens stipend og garantiinntekter for kunstnere.

NO har levert høringsuttalelse til Digitalutvalget.

NO har levert hørings svar til NOU 2013:4 Kulturutredningen 2014 der behovet for en bærekraftig kunstnerpolitikk ble vektlagt.

3.7 Priser og utmerkelser

Bastianprisen ble tildelt **Tommy Watz** for hans oversettelse av Alberto Moravias roman *De likeglade*, (Solum).

Bastianprisen for barne- og ungdomsbøker ble tildelt **Bjørn Herrman** for oversettelsen av Kenneth Grahames *Det suser i sivet*, (Omnipax).

Hieronymusdiplomet ble ikke utdelt. Løvebrølet ble ikke utdelt.

Bokklubbenes oversetterpris ble tildelt **Tone Formo**.

Kritikerprisen ble tildelt **Agnes Banach** for oversettelsen av Witold Gombrowicz' *Dagboken 1953–1958*, (Flamme).

Kulturdepartementets pris for oversettelse av barne- og ungdomslitteratur ble tildelt **Guri Vesaas** for oversettelsene av Rosas buss av Fabrizio Silei, Ill. Maurizio A.C. Quarello, Det Norske Samlaget.

Letterstedtska föreningens nordiske oversetterpris ble tildelt **Per Qvale**.

3.8 Støtte til ulike formål i 2013

Foreningen har mottatt søknader om støtte til store og små arrangementer og fra humanitære organisasjoner. Styret behandler sakene fortløpende i henhold til budsjett og foreningens formålsparagraf. Følgende er blitt innvilget støtte i 2013:

Det Norske Shakespeareselskap	"	3 500
Norsk kritikerlag	"	5 000
Oversetterarrangement i Bergen	"	6 272
Bøygen	"	10 000
Kritikerprisen	"	10 000
Oslo internasjonale poesifestival	"	10 000
Rein tekst-aksjonen	"	39 262

3.9 Økonomi

Foreningen hadde en inntekt på kr 12 571 286 i 2013 (kr 12 642 092 i 2012), mens driftskostnadene var på kr 13 158 057 (kr 12 604 150 i 2012) før finans.

Det ga et driftsunderskudd på kr 586 770. Budsjettert driftsunderskudd var på kr 1 256 701. Årsresultatet etter finans var et overskudd på kr 105 341. Det var budsjettert med et underskudd på kr 756 701.

Årsregnskapet for 2013 er satt opp under forutsetning av fortsatt drift. Styret bekrefter at forutsetningen for fortsatt drift er til stede.

3.9.1 Privatkopieringsvederlag

NO mottok i 2013 privatkopieringsvederlag fra Norwaco for 2012 på kr 257 025. Fordeling av midlene er basert på statistikk over solgte lydbøker. Vederlaget skal utbetales direkte til rettighetshavere så langt det er mulig. Vederlag som er generert av avdøde oversettere utlyses som stipender.

Det er en overordnet målsetning at dette vederlaget skal utbetales så raskt som mulig til rettighetshaverne. Midler for 2012 ble utbetalt i november 2013.

Det ble i 2013 utbetalt kr 185 300 i direkte vederlag. Det ble tildelt tre stipender på kr 10 000, ett på kr 15 000 og ett på kr 25 000, til sammen kr 70 000.

3.9.2 Skatt

Melding om elektronisk tilgang til Otto Risangers skattenotat med vedlegg blir sendt ut på e-post i løpet februar 2014. Trykt versjon blir sendt til dem som ønsker det.

4. STIPENDER OG ØKONOMISK STØTTE

4.1 Norsk Oversetterforenings stipender

4.1.1 Stipendrunnen 2013

Stipendene ble utlyst i midten av september 2012 med søknadsfrist 15. oktober. Alle søkere registrerte sin produksjon elektronisk. Stipendkomiteen foretok sine tildelinger i slutten av januar 2013. Etter årsmøtets godkjenning av budsjett for 2013 ble stipendene utbetalt i løpet av mars.

Tildelinger:

Eldre fortjente medlemmer:

Kari Näumann

Hønnørstipend:

Aase Gjerdrum

Arbeids- og prosjektstipender:

4 måneder	Dobos, Éva Grip, Johann Ims, Gunvald
1 år	Foldøy, Dagfinn Lund, Eve-Marie
2 år	Gjelsvik, Inger Hagerup, Henning
3 år	Jonassen, Fartein Døvle Rugstad, Christian
1 år for nyetablerte	Rød-Larsen, Hilde

Prosjektstipender for pensjonister:

2 måneder	Høverstad, Torstein Bugge
4 måneder	Ødegård, Knut

Etableringsstipender:

Kr 15 000	Lund, Børge Middelthon, Marius Sparbo, Hulda Westberg
-----------	---

Diversestipender:

Kr 5 000	Breidfjord, Kristian Dobos, Éva Eldøen, Gøril Fronth-Nygren, Johanne Frydenlund, Hege Gaustad, Morten Hagerup, Espen Hagerup, Klaus Halvorsen, Elisabeth Beanca Hatle, Liv Haukeland, Elisabeth Hem, Arne Herrman, Hanne Jordal, Preben Kleppen, Grete Lahaise, Maaike Näumann, Kari Peters, Anne Lande Rasmussen, Egil Roll-Hansen, Dina Rød-Larsen, Hilde Sundby, Synneve Sæthre, Brit Tonzig, Alice Tørring, Magne Vesterås, Lisa Vikingstad, Margunn Vogt, Kirsti Vormeland, Hedda Warberg, June Hwasue Aasprong, Monica Amadou, Christine Berg, Ellen Karine Bjarkøy, Jonas Bjerkeng, Marit Dahl, Cille Due, Nina Margareta Farbregd, Turid Fosser, Per E. Foucher, Ellen Huse Grip, Johann Halling, Kia Halmøy, Egil Hammer, Hege Helgeland, Leif Helgheim, Kjell
kr 10 000	

Diversestipender fortsetter:

		kr 35 000	Brenna, Gry Hansen, Morten Klinge, Bente Mehren, Hege Windt-Val, Benedicta
	<i>kr 10 000 fortsetter:</i>		
	Hermundstad, Ann Kristin		
	Holm, Dagny		
	Holtan, Kai		
	Lyng, Hilde		
	Mellbye, Sidsel	kr 40 000	Eikli, Ragnhild Erichsen, Dorthé Gjelsvik, Inger Lotherington, Tom Mehren, Hege Omland, Stian Sørensen, Roar Øvergaard, Kirsti
	Middelthun, Elisabeth W.		
	Moa, Lars		
	Saugestad, Vibeke		
	Solum, Kristina		
	Stenersen, Ellen Holm		
	Storrud, Alf		
	Tveite, Tor		
	Aasen, Tone	kr 45 000	Bakke, Kyrre Haugen Formo, Tone Frogner, Elsa Krogstad, Erik Lorentzen, Peter Roeim, Jørn Winger, Cecilie
kr 15 000	Egeberg, Erik		
	Gundersen, Inge Ulrik		
	Kaminka, Ika		
	Lone, Steinar		
	Neumann, Ute		
	Ringen, Erik		
	Rognlien, Jon	kr 50 000	Bjørnson, Elisabeth Gudmundsen, Per Kristian Rosse, Øystein Uthaug, Geir Watz, Tommy
	Stokke, Ragnfrid		
	Zandjani, Nina		
	Ødegård, Knut		
kr 20 000	Blomgren, Einar		
	Breivik, Pål Flatmo	kr 60 000	Alfsen, Merete Bolstad, Kari Dahl, Sverre Engen, Bodil Grinde, Heidi Herrman, Bjørn Høverstad, Torstein Bugge Johansen, Knut Kemény, Kari Kolstad, Henning Ofstad, Knut Qvale, Per Risvik, Kari Risvik, Kjell Rugstad, Christian Sjøgren-Erichsen, Torleif
	Busk, Sissel		
	Dimmen, Guro		
	Frydenlund, John Erik		
	Glad, Alf B.		
	Jonassen, Fartein Døvle		
	Kranstad, Bård		
	Løken, Silje Beite		
	Plau, Hilde Sophie		
	Westberg, Carina		
	Øverås, Linn		
kr 25 000	Aspen, Nina		
	Aurstad, Tore		
	Bakke, Tove		
	Hanssen, Toril		
	Hovland, Ragnar		
	Kristiansen, Halvor		
	Lindgren, John Erik Bøe		
	Lundbo, Thomas		
	Myklebost, Tone		
	Stokseth, Lene		
kr 30 000	Christensen, Bente		
	Engen, Kari		
	Gjerdrum, Aase		
	Haug, Ingrid		
	Lund, Eve-Marie		
	Sønsteng, Gry		

4.1.2 Kurs- og konferansestipend

Det ble i 2013 søkt og innvilget fire kurs- og seminarstipender. Stipendet ble avvirket høsten 2013, og medlemmene kan nå søke støtte til oversetterrelevante formål på ett noe friere grunnlag.

4.1.3 Produktivitetsstipend

Det ble i 2013 tildelt 17 stipender til kjøp av arbeidsutstyr på til sammen kr 115 100.

4.1.4 Annen økonomisk støtte til medlemmer

Refusjon av premie for tegning av forsikring for tilleggssykepengene for frilansere

I 2013 var det 29 av foreningens medlemmer som benyttet seg av denne ordningen, hvor foreningen dekker syketrygdpremien. Kr 233 924 ble refundert totalt.

Konsulenthjelp

Hvert medlem har kr 5 000 per år til å honorere konsulenter. Det var 17 medlemmer som benyttet seg av tilbudet i 2013.

Kollegastøtte

Ordningen ble innført på årsmøtet i 2009 og går ut på at medlemmer og ikke-medlemmer etter søknad kan få honorere et NO-medlem for å lese deler av en oversettelse. Honoraret er på kr 5000. I 2013 benyttet tre medlemmer seg av dette tilbudet.

Lån til kjøp av produksjonsutstyr

I tillegg til produktivitetsstipend kan medlemmer låne inntil kr 20 000 til kjøp av produksjonsutstyr. Lånet gis rentefritt i to år med sikkerhet i stipulert stipendtildeling. I 2013 benyttet ingen seg av tilbudet.

Støttelån fra Solidaritetsfondet

Foreningen kan yte støtte/lån til medlemmer i en akutt vanskelig økonomisk situasjon i henhold til vedtekter for Solidaritetsfondet. Det var i 2013 ett medlem som søkte og fikk innvilget solidaritetslån.

4.2 Statens kunstnerstipender

Statens kunstnerstipender ble utlyst i midten av september 2012 med søknadsfrist 15. oktober. Foreningens stipendkomité behandlet søknadene i januar 2013 og leverte innstilling til statens stipender i begynnelsen av februar.

Skjønnlitterære oversettere disponerte i 2013 fire arbeidsstipender (to ledige for tildeling), to arbeidsstipender for yngre kunstnere (ett ledig for tildeling) og kr 381 000 i diversestipender.

I 2013 ble følgende statlige stipender tildelt skjønnlitterære oversettere:

Arbeidsstipend:

3 år	Herrman, Bjørn Kaminka, Ika
------	--------------------------------

Arbeidsstipend for yngre kunstnere:

1 år	Solum, Kristina
------	-----------------

Diverserstipend:

Kr 9 000	Tonzig, Alice
kr 10 000	Westberg, Carina
kr 15 000	Kleppen, Grete Rognlien, Jon Stokseth, Lene
kr 20 000	Breidfjord, Kristian Fronth- Nygren, Johanne Jordal, Preben Løken, Silje Mediaas, Christina Qvale, Per Tørring, Magne Vormeland, Hedda Windt-Val, Benedicta
kr 21 000	Hanssen, Toril
kr 26 000	Lyng, Hilde
kr 30 000	Sundby, Synneve Sæthre, Brit Warberg, June Hwasue

5. RETTIGHETSORGANISASJONENE

5.1 Kopinor

Norsk Oversetterforening er en av Kopinors 22 medlemsorganisasjoner. Kopinor inngår avtaler om fotokopiering og digital kopiering innenfor utdanningssektoren, offentlig forvaltning, kirker og trossamfunn, næringsliv og organisasjoner. Gjennom avtalene får brukerne enkel tilgang på kultur og kunnskap, samtidig som opphavsmenn og utgivere får betalt for sine verk.

Norsk Forfatter- og Oversetterfond mottar vederlag på vegne av de skjønnlitterære skribentorganisasjonene. Fondet mottok i 2013 8 075 979 kr i kollektive vederlag fra Kopinor, sammenlignet med 6 750 301 kr året før.

Kopinors totale inntekter i 2013 var 289,7 mill. kr (275,9 mill. kr i 2012). Norske rettighetshavere mottok i alt 203,6 mill. kr i kollektive vederlag fra Kopinor (160,1 mill. kr i 2012). I tillegg utbetales vederlag til utenlandske rettighetshavere for kopiering av utenlandske verk. Kopinor utbetaler også en del vederlag til rettighetshavere individuelt, bl.a. for bruk av verk ved eksamen og til lydbøker for funksjonshemmede.

Medlemsorganisasjonene fullførte i 2013 fordelingsforhandlinger vedrørende det digitale vederlaget i skoleverket. Økningen i de kollektive vederlagene 2013 har sammenheng med at beløpet omfatter digital kopiering for to år.

Den nye tjenesten for levering av innhold og rettigheter til digitale kompendier, Bolk, ble ferdigstilt i 2013 og er utprøvd på flere høgschooler. Bolk tilbys som en sentral del av den avtalen som nå forhandles fram med Universitets- og høgschoolerådet.

Avtalen med Nasjonalbiblioteket om å legge ut digitaliserte bøker på Internett (Bokhylla.no) løper videre. Avtalen gjelder bøker utgitt til og med 2000 og vil omfatte ca. 250 000 titler når tjenesten er komplett i 2017. Vederlagsmidlene for Bokhylla er ennå ikke fordelt.

Kopinor ble startet av norske rettighetshavere i 1980. Yngve Slettholm er administrerende direktør, Ann-Magrit Austenå styreleder.

Les mer om Kopinor på www.kopinor.no.

5.2 Norwaco

NO er en av 34 medlemsorganisasjoner i Norwaco. Norwaco inngår avtaler om sekundær bruk av lyd og bilder innen følgende sektorer:

- Uni-sektoren (tidligere Kringkastingssektoren)
- Videreledingssektoren
- Privatkopieringssektoren
- Kulturarvsektoren

Videreledingssektoren

Norwaco hadde ved utgangen av 2013, avtale med 1014 TV distributører. I 2012 var antallet 1031. Norwaco tilbyr to hovedavtaler for TV-distribusjon. Fellesavtalen – hvor vi i samarbeid med kringkastingsselskapene (UBON) tilbyr alle rettighetene i sendingene, og Musikkavtalen – som dekker vederlag til komponister og vederlag til utøvere/produsenter for bruk av lydopptak. Fellesavtalen og Musikkavtalen omfattet i 2013 henholdsvis 112 og 154 TV-kanaler.

Twister

2013 har også vært preget av tvister med de store TV-distributørene. I hovedsak dreier tvistene seg om tre hovedspørsmål: Hva som skal regnes som videreleding etter åndsverkloven, rettighetsinnholdet i sendingene og Norwacos godkjenning.

Privatkopiering

I statsbudsjettet for 2013 ble det bevilget kr. 43,8 mill. kroner til kompensasjon for lovlig privatkopiering. Beløpet fordeles i 2014.

Fordelingen for 2012 ble vedtatt på sektormøte i april 2013 og utbetalt til organisasjonene for videre fordeling, i mai. De statistiske undersøkelsene de siste par årene har vist store endringer i kopieringsadferden. Kopiering av musikk og lydbøker har gått ned, mens kopieringen av TV-programmer har økt. Dette gir store utslag i fordelingen for flere organisasjoner.

Det ble i 2013 utbetalt kr. 17,9 mill. til utenlandske rettighetshavere, i tillegg til de andeler som ble utbetalt gjennom TONO og IFPI. Beløpet inkluderer fordeling til UBON.

Årsmeldingen avsluttet i Oslo, 12. februar 2014

Cecilie Winger, leder (sign.), Thomas Lundbo, nestleder (sign.), Nina Aspen (sign.), Magne Tørring (sign.),
Kirsti Vogt (sign.), Agnete Øye (sign.)